No 1951 Zaterdag 4 Juni 1921. 38ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
St. Elizabeths-gasthuis.
DRUKKER. B. L. HOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels [illegible] ken regel meer 7½ cts.

KOLONIALE RAAD.

VOOLOOPIG VERSLAG OP DE BEGROOTING VOOR 1922.

Algemeene Beschouwingen.

Bereikte het vorig jaar de ontwerp-begrooting den Raad op den 6n. April, ditmaal mocht dit College dat stuk niet vóór den 14n. dier maand ontvangen: meer dan een maand later dan voorgeschreven bij artikel 101 van het Regeeringsreglement dezer kolonie.

Algemeen moest men dit ernstig betreuren.

Ofschoon — zooals reeds het vorige jaar in het Voorloopig verslag op de ontwerp-begrooting voor het jaar 1921 werd opgemerkt — de late indiening voor wat betreft de vaststelling der begrooting door de wet; nu het geval van art. 104, 1°. van het Regeeringsreglement zich reeds voordoet, geen praktische gevolgen met zich brengt, deed men toch uitkomen, dat het Bestuur het niet in zijn macht mag hebben door te late indiening het recht van den Raad om de begrooting vast te stellen illusoir te maken.

Bepalingen, die nog wel in het Regeeringsreglement voorkomen, dienen nageleefd te worden.

Buitendien, deze begrooting is niet naar een nieuw model ingericht bevat ook niets nieuws: er worden geen bijzondere posten in aangevraagd, die langere studie vereischt kunnen hebben dan anders; integendeel: men had wel eens meer ingewikkelde en zwaardere te beoordeelen gekregen.

De ontwerp-begrooting werd in het tijdvak 1911—1919 steeds tusschen 27 Februari en 6 Maart ingediend; in 1920 den 6n. April en thans den 14n van laatstbedoelde maand.

Het ontwerp voor 1921 was het eerste, dat te laat ingediend werd en schijnt voor het daarop volgend jaar een ongunstig antecedent te zijn geweest, zoo zelfs, dat dit ontwerp pas den 12n. Maart d. j., 12 dagen later dan het bij den Raad ingediend had moeten zijn, en nog niet eens in zijn geheel op de drukkerij bezorgd werd, terwijl de laatste stukken eind Maart ter perse gingen.

Het argument van vertraging op de drukkerij vond men wat gezocht. naar men vermeent heeft de drukkerij altijd min of meer een maand noodig gehad om de ontwerp-begrooting in gereedheid te brengen en was de duur dezer werkzaamheden daar dit jaar dus niet, althans niet beduidend langer dan vroeger.

De andere factoren in de gouvernements-depêche dd. 14 April 1921 N°. 1316 aangegeven, moeten zeer zeker hinderend werken. Doch men meent niet te kunnen verhelen, dat het ook vroeger, in voor de Administratie van financiën zeer drukke jaren (men denke aan de belastinginvoering in 1908-1909) steeds gelukt is de begrooting op tijd in te dienen. En was het personeel ter Administratie van financiën toen over het algemeen meer geschoold?

Een en ander leidde tot de vraag of er op de Administratie van financiën wel praktisch en economisch met werkkrachten en tijd wordt omgegaan,

—De jongste duurtebijslag werd besproken.

Men vernam, dat er velen krachten hieromtrent geuit worden. Met name, dat enkele ambtenaren heel weinig meer of soms minder ontvangen dan vroeger of zelfs het te veel genotene moeten terug storten. Als de nieuwe traktementsregeling de basis is, waarop deze bijslag gegrond is, vond men dit eenigszins vreemd, daar het toch te doen was om lotsverbetering, speciaal van de laagstbezoldigden en de teleurgestelde ambtenaren door een dergelijke regeling niet gebaat zijn.

Men heeft vernomen, dat de hoofdarbeid in deze door den Inspecteur van het Onderwijs verricht is. Waarom kon dit niet op de Administratie van financiën gebeuren? En waar moet men met reclames over deze regeling aankloppen?

Is het juist, dat ook aan de ambtenaren, die op traktementen benoemd zijn, juist op de tegenwoordige dure tijden gebaseerd, toch ook duurtebijslagen, 13de maand enz. worden toegekend?

—Op Openbare Werken wordt nog steeds geklaagd over gebrek aan geschoolde krachten. Dit was oorzaak van verwondering bij verschillende leden, wien het ter oore is gekomen, dat opzichters van Openbare Werken voor particulieren werkzaamheden verrichten tegen betaling.

Niet dat tegen dit laatste op zich zelf overwegende bezwaren bestaan, voor zoover zulks plaats heeft op uren, dat de betrokken ambtenaar niet ter beschikking van het gouvernement moest staan, m.a.w. in zijn vrijen tijd en de dienst er niet onder lijdt, want men wilde zich er niet tegen verzetten dat eenerzijds de technische ambtenaar wat bijverdienste heeft en anderzijds de particulier, die wellicht niet zonder technische voorlichting klaar kan komen, geholpen wordt; doch waar over gebrek aan personeel geklaagd wordt, doet bovenbedoeld feit eigenaardig aan, te meer waar men vernomen had, dat een technisch ambtenaar zelfs heele dagen particulieren arbeid heeft verricht.

—Reeds vorig jaar werden inlichtingen verzocht omtrent de „dekking door leening." De toen verstrekte inlichtingen vond men niet voldoende. Men vond deze zaak al te hangend. Bestaan er hieromtrent plannen, is er een uitgewerkt systeem?

Zoowel vorig jaar als in deze memorie van toelichting wordt gesproken van posten, die door leening gedekt kunnen worden, maar van die leening zelf hoort men verder niets.

Men vond het niet juist gezien om, indien de omstandigheden dit gedogen, in 1922 te trachten den achterstand in te halen, die ontstaan is bij de uitvoering van op vorige begrootingen voorkomende nieuwe werken, evenmin als de verantwoording dezer uitgaven op onvoorzien, wat toch in strijd is met goede comptabele regelen.

Het is toch immers zeer wel mogelijk, dat de raming der uitgaven aan een zeker werk verbonden absoluut niet meer deugt en dat de Raad zijn steun niet meer zou geven voor een werk, dat een jaar of wat geleden op een zeker bedrag gevoteerd is en nu een geheel ander kostenbeeld geeft?

Neen, posten, die in het aangewezen jaar niet uitgevoerd werden, moeten opnieuw, met nieuwe raming aan den Raad worden voorgelegd: op deze wijze alleen verkrijgt men een zuivere handhaving van het budgetrecht van den Kolonialen Raad.

Door enkele leden werd daartegenover opgemerkt, dat de briefwisseling bij het doen van bestellingen nogal lang kan duren of het bestelde langer op zich kan laten wachten dan men aanvankelijk meende, terwijl de kosten van het uit te voeren werk de raming niet of niet noemenswaard overschrijden. Het opnieuw aanvragen der credieten zou in dat geval vertraging veroorzaken, zonder dat eenig bijzonder voordeel daartegenover staat.

Naar aanleiding dezer besprekingen verzocht men ingelicht te worden omtrent de kosten der rioleering en aanleg der W. C.'s in het fort Amsterdam, ook omtrent de kosten der verbouwing van de Wilhelminaschool en de aanbouw der barakken op Mundo Nobo: zoowel uitgaven hier als elders voor dit doel gedaan.

—Van verschillende artikelen werd de overschrijding der raming voor 1920 besproken. Nu was men van meening, dat de overschrijding van een raming zooveel mogelijk binnen enge grenzen moest worden gehouden en dat het niet in de bedoeling van de opening der bevoegdheid tot overschrijding gelegen zal hebben dat posten, zeer buitengewone omstandigheden voorbehouden, verdubbeld en soms zelfs meer dan verdubbeld worden.

Openbare werken geeft enkele voorbeelden van overschrijdingen, die als zoodanig geen instemming konden vinden.

Men zou het zeer op prijs stellen, indien het Bestuur de toezegging wilde doen, dat in den vervolge, wanneer het te voorzien is, dat beduidende overschrijdingen als b. v. bedoeld bij art. 134a, moeten plaats hebben, de zaak desnoods bij wenschelijkheids-

Bij het Eeuwfeest

van

ADMIRAAL LOUIS BRION.

1821 — 27 September — 1921.

V.

Gering en bescheiden was wel is waar de hulp, die Brion aan Bolivar aanbood, wanneer men ze vergelijkt met de strijdmacht, waarover zijn tegenstander Murillo beschikte. Toch kan men moeielijk de beteekenis van de grootmoedige daad van Brion overschatten.

LOUIS BRION bracht zijn geheel persoonlijk vermogen voor de zaak van Venezuela's onafhankelijkheid ten offer. Het is zeker, dat hij minstens een half millioen peso daartoe heeft bijgedragen. Onder dit opzicht verdiende hij stellig de eeretitels, die Bolivar hem schonk, van *„El magnánimo"*, *„El mas liberal de los hombres"*, *„El mejor Amigo de America"*. Geen enkele der andere patriotten, die aan de zijde van Brion meevochten, kon er zich op beroemen zooveel te hebben opgeofferd en zoo weinig persoonlijk voordeel er van genoten.

Ook de moreele invloed van Brion's onverwachte hulp was van groot gewicht en van verstrekkende gevolgen. Zij kwam, toen de zaak der patriotten hopeloos stond en alle redelijke vooruitzichten vernietigd waren.

BRION is de schepper geweest van de Venezolaansche zeemacht in dezen oorlog. De enorme beteekenis van dezen factor zal men eerst goed begrijpen, wanneer men daarbij het volgende in het oog houdt.

In de dagen, dat de expeditie van Brion uit Haïti vertrok, waren alle zeehavens langs de geheele kust van het tegenwoordige Venezuela en Colombia in de macht van Spanje. Van de zeezijde werden deze havens door een of meer oorlogsschepen, van de landzijde door een sterk garnizoen en geduchte fortificaties verdedigd.

Ook door de natuur was deze kust voor elken aanval beschermd. Immers op een geringen afstand van de zee en bijna daarmee evenwijdig loopt een tak van het Andesgebergte langs de geheele kust voort en vormt aldus een natuurlijk bolwerk en maakt het binnendringen in het land voor elken vijand zoo goed als onmogelijk. Ten Oosten van Cumanà, waar deze bergketen eindigt, vindt men de geweldige Delta van de Orinoco-rivier. Deze ontzaggelijke stroom, waarvan het niveau bij de monding soms tot 90 voet stijgt en zelfs de toppen der boomen overdekt, is voor zeilschepen moeielijk bevaarbaar. Toch zou van deze zijde een indringen in het land mogelijk zijn geweest. Maar op dit punt had Spanje al zijn krachten geconcentreerd. Eerst op 25 mijl afstand van de zee had zij de vesting Angostura (het tegenwoordige Ciudad Bolivar) aangelegd en bovendien een streng verbod gehandhaafd dat van de zee tot aan Angustura geen andere stad gebouwd werd, om den vijand, indien hij het al waagde de Orinoco op te zeilen, geen enkel steun- of rustpunt te bieden, van waaruit hij zijn operaties tegen deze vesting zou kunnen beginnen. Bovendien lag nog een talrijke vloot van *flecheras* (kanonneerbooten) gereed om het opvaren der rivier te beletten of te bemoeielijken.

Evenzeer bood het geheele binnenland van Venezuela de grootste bezwaren voor een optrekkend leger. Daar was in die dagen nog geen sprake van het prachtige wegennet, door den tegenwoordigen President van Venezuela, Generaal Juan Vincente Gomez over het geheele land aangelegd. Zelfs tusschen de hoofdplaatsen was de gemeenschap toen zeer gebrekkig. De beroemde onderzoeker Alexander von Humboldt, die in het jaar 1800 geheel Venezuela bereisde, zegt, dat destijds de weg van Caràcas naar Cumanà nog in denzelfden toestand verkeerde als bij de ontdekking van Amerika. Om van de eene dezer twee steden tot de andere te komen, moest men door dichtbegroeide oerwouden dringen, over rotsen klauteren en door moerassen en rivieren waden.

Een zeemacht en daarmede de heerschappij der zee was dus in dezen oorlog van het allerhoogste belang. In dezen zoo noodzakelijken factor voor het welslagen der onderneming verkreeg Bolivar door de hulp van Brion. De zeven schepen, die den 31n Maart 1816 van Haïti vertrokken, vormde het begin van deze vloot, die zich al vrij spoedig uitbreidde en geregeld bleef uitbreiden door het kapen van Spaansche en ook andere schepen en het maken van prijzen. Met deze vloot wist Brion de zeemacht van Murillo in bedwang te houden, de havens der kust te blokkeeren, de gemeenschap tusschen de vijandelijke schepen af te snijden, de troepen der patriotten in veiligheid over zee te geleiden, de landingstroepen bij een aanval krachtdadig bij te staan, door looze aanvallen telkens den vijand te verontrusten en hem te noodzaken zijn overmacht over tal van plaatsen dezer uitgestrekte kust in kleine afdeelingen te verbrokkelen, door het kapen van schepen de Spaansche troepen telkens van den noodzakelijken toevoer van levensmiddelen en krijgsvoorraad te berooven en ook de verbinding met het bevrijdingsleger, dat van uit het binnenland de zeekust naderde, tot stand te brengen en aldus een aanval zoowel van de land- als van de zeezijde op de verstrekte zeehavens mogelijk te maken.

Dat alles heeft de geniale Brion door zijn nooit falende durf en onverschrokkenheid met behulp van zijn zeemacht bewerkt. Voeg daarbij, dat Brion misschien de eenige geweest is, die reeds toen het genie van Bolivar als generaal en staatsman begrepen en naar waarde geschat heeft; dat alleen door zijn toedoen de eenheid in de opperste leiding tot stand kwam, juist in de dagen toen de andere generaals gelijke aanspraken op het hoogste gezag lieten gelden; dat Brion door zijn moreelen invloed steeds het vertrouwen in Bolivar ongeschokt heeft trachten te behouden.

Dat is de ware, onmiskenbare verdienste geweest van Brion, *„El magnánimo"*, de meest onbaatzuchtige van allen, die aan dezen oorlog hebben deelgenomen, die geheel zijn ontzaggelijk vermogen op het altaar des vaderlands ten offer bracht, die niets daarbij gewonnen heeft tenzij alleen de onsterfelijke eer, en zelfs arm gestorven is.

Brion sprak vloeiend Hollandsch, Fransch, Engelsch en Spaansch, welke uitgebreide talenkennis hem op zijn reis naar London, Haiti, New-York en bij de onderhandelingen met het Hollandsch Gouvernement van Curaçao en vooral als tolk in het leger der patriotten, waar zooveel vreemde elementen samenvloeiden, uitstekend te stade kwam.

Men ziet, dat de aanwinst van een man van zulk een superieure kracht als Louis Brion voor den Bevrijder van onschatbare waarde was.

***

De expeditie van Brion zette koers naar Margarita, een eiland van 1150

begrooting aan het nader oordeel van den Raad worde onderworpen.

—Waren er enkele leden, die, ofschoon niet kunnende goedkeuren sommige uitdrukkingen door den heer Van Vuuren bij de behandeling van onze begrooting van dit jaar in de Tweede Kamer gebezigd, zich wel vereenigen konden met de strekking van zijne verdediging van de financieële gelijkstelling en van de door hem genoemde gestichten, over het algemeen werden in de afdeelingen ernstige protesten vernomen tegen de minachtende wijze, waarop dit lid der Tweede Kamer over den Raad gesproken heeft en sprak men eenstemmig groote waardeering uit over de verdediging van den Raad door den Minister.

Eenige leden deden uitkomen, dat zij het geheel eens waren met de meening van den heer Van Vuuren, dat de Gouverneur van Curaçao niet behoort te staan onder invloed van een kliekje, welke en van welke richting ook.

—Het is reeds jarenlang bij den Raad een ernstig streven geweest om een zoo zuinig mogelijk financieële politiek voor de kolonie te volgen.

Het zal dan ook bij de aanstaande behandeling van de salarisherzieningen blijken, dat de Raad niet tegen redelijke traktementsverhooging is, maar een zuinig beleid dwingt tot inkrimping van het personeel, mogelijk te maken door vereenvoudiging van de geheele administratie, waarbij dan verder in de gewenschte economische richting geraakt kan worden door de werktijd een weinig te verlengen.

Een dankbaar veld tot vereenvoudiging biedt al dadelijk de begrooting: het budget. Wat een tal van posten al niet, die gevoegelijk samen gevoegd kunnen worden (zie als voorbeeld de Mem. v. Toelichting ad art. 43a, laatste alinea), wat al onnoodige veel arbeid, tijdverlies en geschrijf bespaart. Wat een vereenvoudigingen kunnen verder niet ingevoerd worden bij de aanstaande herziening der belastingen (Schoolgeldheffing b. v. zoo op jaarlijksche, instede van maandelijksche kohieren kunnen geschieden).

Bij dit alles zou men dan nog een geheel afzonderlijke categorie van schrijvers kunnen instellen, speciaal voor het schrijf-, reken- en staatwerk, waardoor de bureelambtenaren meer tijd krijgen om meer verantwoordelijk werk te verrichten.

Men kon niet verhelen, dat men in verband met de uitspraak van den Ministerraad in de Memorie van Toelichting aangehaald, reeds in deze begrooting meer teekenen van bezuiniging had verwacht en vond het vreemd, dat waar er op zooveel meer gewichtige posten te bezuinigen viel, men begonnen is met wijziging der werkkring van de boden; een wijziging, die op zich zelf beschouwd althans, aanvankelijk duurder schijnt uit te komen dan de oorspronkelijke regeling.

De Ministerraad is van meening, dat de Rijksbijdrage den grens van het in redelijkheid toelaatbare heeft overschreden. Afgezien van de omstandigheid, dat Nederland belang, ook zuiver financieël belang bij Curaçao heeft voor zijn handel en scheepvaart en het dus niet onredelijk kan zijn, dat het bijdraagt in de kosten, nu de kolonie zich, helaas, voorloopig niet kan bedruipen en de belastingen in verband met de bijzondere omstandigheden, niet beduidend verhoogd kunnen worden, moet hier gevraagd worden: aan wien de schuld? Hoe dikwijls worden geen posten — en dan nog juist van de aanzienlijkste — op de begrooting gebracht zonder dat de Raad erin wordt gekend, ja zelfs soms tegen het oordeel van den Raad in?

Zeker, de Raad zal gaarne zijne medewerking er toe blijven verleenen om de koloniale huishouding zoo economisch mogelijk te voeren, maar dat de Regeering in Nederland dan ernstig van haar wensch blijken doe, door niet, nota bene het budgetrecht van den Kolonialen Raad schendende, zware posten buiten dat College om op de begrooting te brengen.

Men maakte de opmerking, dat op onze begrooting van 1910 de uitgaven geraamd zijn op f 966,995. Nu beloopt onze begrooting rond 3 millioen. Ofschoon men toegeeft, dat het onmogelijk is tot de oude begrooting terug te gaan, is men toch van meening, dat men de tering naar de nering zettende, tot een veel geringer bedrag moet komen. en dat achtte men de eenige juiste politiek.

De staf van Openbare Werken vond men ook veel te uitgebreid: de kolonie kan die weelde niet dragen en ze is ook niet noodig. Men gaf in overweging een eenvoudig departement samen te stellen zonder een bepaald technische staf voor het onderhouden van het bestaande en bouw van eenvoudige nieuwe werken.

Komt het dan voor, dat men werken moet verrichten, waarbij technische moeilijkheden zich kunnen voordoen of waarbij zekere bouwkundige stijl gewenscht is, als b.v. modernen wegenaanleg, havenwerken, wat men kan noemen monumentale gebouwen enz., dan kan men daarvoor een technicus, zoo noodig met het noodige technisch personeel engageeren. Men was van meening. dat dit stelsel op den duur veel goedkooper uitkomt.

Men stelde de vraag, welke werken er vooreerst op het programma staan, waarbij zooveel technisch personeel als aangevraagd vereischt wordt.

—Principieële bezwaren konden de Afdeelingen niet hebben tegen het aanschaffen van de kantoorbehoeften voor alle kantoren door het gouvernement, vooral daar het nu slechts een proef geldt. Men wilde toch waarschuwen tegen de mogelijkheid, dat hieruit weer nieuwe kosten voortspruiten gaan: een specialen ambtenaar met bezoldiging, belast met de administratie en uitgifte van bureelbehoeften; een magazijn van kantoorbehoeften en allerlei kostbare rompslomp meer.

—Men besprak de verzorging van de verwaarloosde kinderen op Scherpenheuvel. Met belangstelling werd kennisgenomen van den inhoud der toelichting op dezen post en wilde men gaarne vernemen, welk criterium er voor het „verwaarloosd" zijn in acht genomen wordt. Loopt het aantal opgenomenen niet te hoog op? Hoeveel was het aantal op 1 Mei d. j.?

Naar de meening van verscheidene leden dient er telken jare een maximum bedrag, dat niet overschreden mag worden, voor dit onderdeel van overheidszorg bepaald te worden. Gaarne vernam men 's Bestuurs oordeel hierover.

Er werd op gewezen, dat men niet te vlug moet zijn met het ontzetten uit de ouderlijke macht of voogdij en met het benoemen van voogden over niet erkende natuurlijke kinderen.

Naar aanleiding van dit laatste deelde een lid mede, dat voor zoover hem bekend, steeds een behoorlijk onderzoek aan de beslissing voorafgaat.

—De toelichting op den post „Rente wegens uit 's Rijks schatkist ontvangen voorschotten" is niet duidelijk en werden hieromtrent nadere inlichtingen verzocht, speciaal omtrent de mogelijkheid, dat men reeds aan het begin van het jaar — men begint toch elk jaar weer met een schoone lei — rente verschuldigd is. Van welke bedragen dan?

Men stelde de vraag, welke de rentevoet ten hare faveure is van de deposito's, die de Curaçaosche Bank in Holland bij hare bankiers daar heeft?

—Omtrent de bezoldigingen enz. van ambtenaren en onderwijzers behoudt men zich voor eene meening uit te spreken bij de behandeling van de a. s. salarisherzieningsontwerpen.

—Bij den post „Kosten van leergangen" werden verschillende beschouwingen gehouden. Vooral werd de deelname en het resultaat dezer cursussen besproken en kwam men tot de conclusie, dat leergangen in het algemeen niet geforceerd dienen te worden: ze moeten in een behoefte voorzien.

Was er voldoende animo voor de leergangen? Met hoeveel deelnemers begonnen ze en hoeveel waren er aan het eind? Hoeveel kregen een eind-diploma?

Omtrent het leerlingstelsel meenden de Afdeelingen met hunne meening te moeten wachten tot de behandeling van het betrekkelijke ontwerp. Bestaat er veel animo voor den op te richten leergang voor huishoudonderwijs?

—Men sprak over schoolvoeding en verklaarde zich tegen systematische schoolvoeding. Schoolvoeding is alleen gewettigd, wanneer er bepaalde nood heerscht en betwijfeld werd of het verleden jaar zoo ver gekomen is en of het dit jaar weer daartoe zal komen.

Daartegen werd opgemerkt, dat het zich juist integendeel liet aanzien, dat dit jaar de economische toestand der bevolking speciaal der buitenbevolking nog ernstiger zal zijn dan verleden jaar, waardoor de mogelijkheid, dat schoolvoeding noodzakelijk zal zijn grooter is.

Andere leden merkten hiertegenover weder op; dat geheel afgescheiden van regenval of oogst, het volk van de buitendistricten tegenwoordig heel ruime verdiensten heeft in de stad. zoodat zelfs bestaande bedrijven in de buitendistricten stop gezet moeten worden.

—De aankoop van het landgoed en huis „Belvedère" op St. Martin werd besproken. De vraag werd gesteld of het Bestuur niet eerst bij den aankoop van dit perceel er kennis van droeg, dat het woonhuis zulke belangrijke herstellingen moest ondergaan; men had reeds genoeg betaald voor de plantage.

Men zou gaarne ingelicht worden omtren de grenskwestie van het terrein: is het waar, dat een deel zich op Fransch grondgebied bevindt?

Een lid deed het voorstel om het geheele landbouw departement te doen vervallen en. werd daarbij door verscheidene anderen gesteund.

Gevraagd werd hoe het staat met den sisalaanplant op Mount Pleasant. Bestaat er mogelijkheid, dat het Gouvernement bij liquidatie nog wat van al de voorgeschoten kapitalen terugkrijgt?

Men vernam, dat de wnd. Havenmeester en Loods, de Heer Hoek tegenwoordig met het toezicht over de zaken belast is. Gaarne vernam men of dit juist is.

Enkele leden interesseerden zich voor de stand van zaken met betrekking tot de Cultuur Maatschappij der Nederlandsche Antillen op St. Eustatius. Eenige mededeelingen betreffende den stand dezer onderneming zouden zeer op prijs gesteld worden.

Een lid maakte de opmerking, dat de katoenbouw op St. Eustatius niet zoo rendabel schijnt te zijn.

—Met belangstelling werd kennisgenomen van de mededeeling, dat de algemeene begraafplaats zal worden opengesteld, zoodra de barakken zullen zijn gereedgekomen en de opzichter zal zijn aangesteld. Betreurd wordt, dat de begraafplaats niet eerder in gebruik gesteld is mogen worden.

—Verscheidene leden zouden gaarne zien, dat er controle werd gevoerd over de uitgaven voor verpleging van onvermogenden zoowel in het Gasthuis als in het Krankzinnigengesticht en het Leprozengesticht.

Hiertegen werd opgemerkt, dat controle op de behandeling en verpleging van de in genoemde gestichten opgenomen personen thans reeds vanwege den Openbare Gezondheidsdienst wordt uitgeoefend, terwijl de Procureur-generaal elk kwartaal het Krankzinnigen- en het Leprozengesticht bezoekt.

Voor wat betreft de financieële zijde van de zaak, werd betoogd, dat zoodanige controle slechts in gouvernements inrichtingen kan worden ingevoerd, doch niet in een gesticht als het St. Elizabeths-gasthuis.

Gevraagd werd of er een criterium bestaat, volgens welke de geneesheeren onvermogenden ter opneming in het Gasthuis daarheen verwijzen. Gevraagd werd of er eigenlijk niet te veel menschen op gouvernementsrekening in dat ziekenhuis worden opgenomen en of er niet soms te lichtvaardig overgegaan wordt tot ziekenhuisverpleging.

Men begreep volkomen, dat het voor de geneesheeren, die het dikwijls druk hebben, veel gemakkelijker is hunne zieken in een inrichting bij elkaar te hebben, maar men drong aan op strengere controle, zelfs na opname in ziekenhuizen, van den financieëlen toestand van de opgenomenen en hunne familieleden.

Uitdrukkelijk wenschten de leden aan het woord te doen uitkomen, dat zij niet zijn tegen een eenigszins royale vrije geneeskundige behandeling van de lieden uit de volksklasse, maar verpleging en voeding geheel op kosten van het Gouvernement, dat behoeft in zeer vele gevallen niet. Men drong er op aan, dat de behandeling bij gewone, niet besmettelijke ziekten zooveel mogelijk aan huis geschiedde.

Naar aanleiding van het bovenmedegedeelde werd er de aandacht op gevestigd, dat verschillenden uit de minvermogende klasse van meening zijn, dat slechts personen, die thuis geen behoorlijke verpleging kunnen hebben, in een ziekeninrichting moeten worden opgenomen en de Curaçaosche bevolking het over het algemeen als een groote schande beschouwt op 's Lands kosten begraven te worden.

—De inrichting van den staf van den Openbaren Gezondheidsdienst werd behandeld. De geheele inrichting aan dat Departement maakt den indruk van te weelderig opgezet te zijn. Is het arbeidsveld van laboratoria en kantoor, zooals het nu bewerkt wordt, wel uitgebreid genoeg voor en geeft het wel arbeid naar loon aan zoovele ambtenaren en beambten?

In de Memorie van toelichting wordt de mededeeling gedaan, dat al de dieren, die hier worden ingevoerd, bij aankomst met miltuur-serum worden ingespoten. De vraag werd gesteld of dit wil zeggen, dat ook de geiten en schapen deze behandeling ondergaan, of bedoeld men alleen groot vee.

—Wederom wordt de post van de reinigingsdienst op f 18 000,— verhoogd. „De ophaaldienst van huisvuil wordt door de bevolking zeer op prijs gesteld en kan moeilijk meer worden gestaakt", leest men in de memorie van toelichting.

Men vroeg of er naar aanleiding van het votum van den Raad verleden jaar omtrent de betrekkelijke post, dat door den Minister werd overgenomen, wel een proef genomen is met het inkrimpen van den dienst tot het weghalen van straatvuil. Men vond, dat zonder deze proef het zeer moeilijk te constateeren zou zijn, dat de ophaaldienst van huisvuil niet of moeilijk meer gemist kan worden. De bevolking stelt dezen dienst zeer op prijs, dat laat zich aanzien, maar de gevolgtrekking, dat hij daarom niet te missen zou zijn, zou men daaruit niet willen trekken.

Inderdaad, men voelde over het algemeen weinig voor den ophaaldienst van het huisvuil — alleen het drooge vuil: dat is maar half werk en alleen daarom reeds te veroordeelen. Een volledige ophaaldienst van alle huisvuil is te duur en valt daaraan dus niet te denken.

Neen, men doet naar de meening der sprekers beter een ware campagne te voeren tegen straatverontreinigers. De bestaande politiekeur geeft daartoe voldoende macht en wanneer politie en openbare gezondheidsdienst goed samenwerken, kan het wel gelukken de overtreders met gestrenge hand het begrip aan te brengen, dat een ieder er het zijne toe dient bij te dragen om straten en pleinen schoon te houden. Een paar honderd bekeurigen en wat flinke boeten zullen er veel meer toe bijdragen om onze straten schoon te krijgen dan de karretjes van den Openbaren Gezondheidsdienst, want het volk moet ondervinden, dat niet alleen faecalien tot „vuil" behoeren, maar ook stroohulzen, vruchtenschillen, papier enz., kortom, alles wat niet op straat behoort. Die wetenschap zit er bij hen nog niet in en dat wordt er ook niet ingebracht door het ophalen langs de huizen.

—Men had vernomen, dat aan eenige hoofdambtenaren, die den Gouverneur op een inspectie naar de andere eilanden der kolonie hadden vergezeld een extra-vergoeding is toegekend voor slijtage van kleeding en schoeisel.

Gaarne wilde men van het Bestuur vernemen of deze vergoeding op eenige wettelijke regeling berust.

In elk geval had het eenigen leden wel verwonderd, dat hoofdambtenaren zulk een vergoeding hadden kunnen eischen af aanvaarden.

Men had ook vernomen, dat aan den Directeur van Openbare Werken langer verlof onder genot van volle bezoldiging was toegekend dan de verlofsverordening toelaat.

Kan het Bestuur mededeelen of dat bericht juist is en zoo ja, op welke andere wettelijke regeling die handeling berust?

—Een lid legde ter vergadering over een afschrift van een bericht uit Lloyd's List, van Donderdag, 17 Maart 1921, luidende: „Barcelona March 1, 1921. According to advices from San Sebastian after the Dutch steamer Wieldrecht had discharged petroleum in Pasajes Bay the oil on the surface of the water took fire and burnt for five hours. The flames destroyed nearly all the boats in the port and caused considerable damage to some larger vessels including the steamer „Vizcaya," which had head works destroyed. The Wieldrecht was only slightly damaged. „La Publicidad."

Het lid aan het woord herinnerde aan de met Zijne Excelentie den Gouverneur omtrent mogelijk brandgevaar voor de in de haven liggende schepen, dreigend van de zijde van de C. P. M. in het Schottegat, gevoerde correspondentie en vond in deze mededeeling uit Lloyd's List een nieuwen grond tot verwondering over het optimistisch oordeel over dit onderwerp, gegeven door den heer Camper Titsingh, den vorigen vertegenwoordiger van de Petroleum Mij alhier en wilde hierbij de vraag stellen, wie volgens het Bestuur verantwoordelijk zal zijn voor de schade bij eventueele gevallen van brand aan derden toegebracht.

—Gevraagd werd het oordeel van het Bestuur over de werking van de nieuwe rechtspleging in burgerlijke en strafzaken te mogen vernemen.

Biedt de tegenwoordige regeling van het beroep, waarbij partijen bij het

---

K.M² oppervlakte ten Noorden van Cumaná gelegen. Sedert eenige maanden had hier in het binnenland Generaal J. B. ARISMENDI een opstand tegen de Spanjaarden verwekt, doch de forten waren nog in de macht van den vijand, terwijl de kust door de schepen van Murillo geblokkeerd werd.

In den morgen van den 2n Mei ontdekte men op de Noordkust van Margarita twee Spaansche oorlogsschepen, een groote golet, *La Rita*, die een uitstekende zeiler bleek te zijn en een brigantijn, *El Intrépido*. Bolivar gaf terstond bevel er jacht op te maken en het vuur te openen.

De Spaansche schrijver TORRENTE zegt: „De geschiedenis verhaalt weinig zeegevechten, die zoo verwoed en moorddadig zijn geweest als deze strijd tegen *El Intrépido*. Na een verwoede strijd van drie uur tegen drie vijandelijke schepen, nadat zijn masten waren weggeschoten, na reeds tweemaal door den vijand besprongen te zijn en die aanvallen te hebben afgeslagen, toen reeds twee derden van de bemanning was gesneuveld en gewond en het dek vol lag met lijken, werd het schip ten derde male aangeklampt en met zulk een onweerstaanbaar geweld aangevallen, dat de overgeblevene manschappen in zee sprongen". Het officieel verslag van dezen strijd in het Boletin van Bolivar (Zie Documentos No. 1101) zegt, dat *El Intrépido* een bemanning had van 140 koppen en een bewapening van 14 kanonnen. Na de overwinning telde men op het dek 42 dooden en 31 gewonden. In de kajuit vond men het lijk van den kapitein RAFAEL DE IGLESIA, in elke hand een pistool, waarmee hij zich zelf twee kogels door het hoofd gejaagd had en ook de lijken van den loods en den chirurgijn.

La Rita was in Noord-Westelijke richting gevlucht, maar werd bij het eiland *La Blanquilla* ingehaald. Deze goulet had 90 man en 5 kanonnen aan boord. Dien avond ten 5 uur, juist toen men het schip wilde enteren, streek het de vlag. De republikeinen vonden den kapitein M. OCAMPO doodelijk gewond met nog 16 anderen dooden en gewonden aan boord. Bolivar verloor slechts 7 dooden en 8 gewonden op zijn eigen schip, terwijl een ander vaartuig twee lichtgewonden telde. Ook Brion werd bij dit gevecht door een geweerkogel in den buik gewond.

Na dezen zeeslag verhief Bolivar zijn grootmoedigen vriend Brion tot Admiraal van de Republikeinsche Marine.

Deze schitterende overwinning maakte een einde aan de blokkade van het eiland. Wegens het late avonduur was het onmogelijk nog dienzelfden dag met de bewoners in verbinding te treden. Den volgenden dag reeds vroeg zette het eskader van Brion koers naar de haven *Juan Griégo* op de Noordkust van het eiland, maar nog vóór het de haven binnenzeilde, kwam Generaal Arismendi reeds aan boord om den leider van het overwinnend eskader Bolivar te verwelkomen en als hoofd van de Republikeinsche partij van Venezuela te huldigen.

De Spanjaarden, die zich in de hoofdstad Asuncion en het fort Santa Rosa versterkt hadden, verlieten in dienzelfden nacht van den 2n Mei in overhaaste vlucht de stad en het fort, met achterlating van den geheelen voorraad levensmiddelen en krijgsbehoeften en trokken zich terug in de haven Pampatár. Zoo kon de hoofdstad die echter bijna geheel verwoest was, door het republikeinsche leger worden bezet zonder één schot te lossen. Het fort Sta Rosa werd op bevel van Arismendi onmiddelijk geslecht. Tegen het versterkte Pampatar kon Bolivar met zijn geringe strijdkrachten niets uitrichten en zoo bleef deze plaats nog tot November in de macht der Spanjaarden.

Den 7n Mei werd in de kerk van *La Villa del Norte* een vergadering gehoudon van alle generaals en hoofden van het expeditieleger met de voornaamste burgers van het eiland en Bolivar, de Bevrijder (*El Libertador*) met algemeene stemmen benoemd als Opperste Chef en dit bericht terstond aan de leiders van den opstand in de provincies aan de vaste kust medegedeeld.

Spanje begon nu den ernst van den toestand in te zien en trachtte daarom door een fraai (?!) middel den opstand te smoren. (Zie *Restrépo*, dl. 2, p. 340 en nota 20, p. 582). Bij decreet van 25 Mei 1816 loofde DON SALVADOR MOXO, de kapitein generaal van Venezuela te Carácas een premie van 10.000 peso uit aan een ieder, die een der hoofden van den opstand: Bolívar, Arismendi, Bermudez, Mariño, Piar of Brion, hetzij dood of levend hem in handen zou leveren Zoo trachtte Spanje door de hand van den sluipmoordenaar te verkrijgen, waartoe zij door militaire moed en bekwaamheid niet meer in staat was.

lichaam in beroep moeten komen, waartoe de rechter, die het bestreden vonnis geveld had, behoort, wel voldoende waarborgen?

Het gemis aan appèl bij den Hoogen Raad wordt, meende men, gevoeld.

Het nieuwe stelsel, waarbij de rechter actief optreedt, vond bestrijding en verdediging.

De samenstelling van de Commissie van wetgeving, uit rechters, die later geroepen kunnen worden recht te spreken over zaken, waarover zij advies gegeven hebben, vond men bedenkelijk.

(Zie vervolg op bl. 4)

Berichten uit de Kolonie.

Eerw. Soeur Ma. Grata.

Woensdag namiddag ten half 6 uur overleed in het St. Elisabeth's Gasthuis de Eerw Soeur Ma. Grata.

Met deze zuster verliest de Missie en de Congregatie van Roosendaal een stille maar uitmuntende werkkracht. Niettegenstaande haar lichaam twintig jaar lang door een ongeneeslijke kwaal werd ondermijnd, is zij altijd ondanks haar zwakke gezondheid trouw op haar post gebleven, en toen dit jaar met Paschen het werken in de school haar volstrekt onmogelijk was geworden, verliet zij de parochie en de schooljeugd van Barber en kwam naar de stad en nam haar intrek in het St. Martinus Gesticht.

Een laatste redmiddel werd nog geproefd. De vorige week werd zij in het St. Elisabeth's Gasthuis opgenomen. Doch ook een operatie bracht geen heul meer.

God loone haar trouwe dienstmaagd voor alles wat zij dertig jaar lang zonder onderbreking met zooveel opoffering voor de Missie en het Onderwijs en de opvoeding der kleinen verricht heeft.

Soeur MARIA GRATA (in de wereld Mej. Catharina Akkermans) werd geboren op 6 Januari 1866 te Haarlemmermeer. Trad in de Congregatie der Zusters van Roosendaal den 7 April 1889. Deed haar religieuse beloften den 24 Juni 1891. Kwam op Curacao den 21 October 1891. Al die jaren was zij werkzaam in de scholen van het Vicariaat, 12 jaar op de Playa van Bonaire, ook op Santa Maria, Sta Rosa en het laatst op Barber.

R. I P.

Aanbiddingsfeest.

Er gaat maar één roep in de stad over de schitterende wijze waar op dit jaar in de St. Annakerk van Otrabanda het feest der plechtige Aanbidding gevierd is.

De Eerw. Paters A. VAN DEN VEEN ZEPPENFELDT, M. KÖSTERS en A. SARIS verkondigden de drie avonden voor de overtalrijke geloovigen den lof van Jesus in het H. Sacrament.

De tallooze menigte, die gedurende deze drie dagen. vooral Zondag tot de H. Tafel naderde, maakte deze dagen tot een algemeene manifestatie van liefde, hulde en eerherstel, die haar glanspunt bereikte bij de plechtige processie van zooveel katholieke mannen, die Jesus vergezelden op zijn zegetocht tusschen de dichte scharen van geloovigen, die het kerkgebouw tot in de uiterste hoeken vulden.

Curacaoënaars in New York.

Aan een belangstellend lezer van ons Blad in New York verzochten wij eenigen tijd geleden, eenige gegevens te verzamelen omtrent bovenstaand onderwerp, waaraan deze gewillig voldeed en ons verzoek met de volgende voorloopige bijzonderheden beantwoordde:

"Niemand zou verwachten, dat er in New York zooveel Curaçaoënaars wonen als hier in werkelijkheid zijn. Voor zoover ik na nauwkeurig onderzoek heb kunnen nagaan, schat ik hun getal met vrij groote zekerheid op 800 of nog méér.

Wat is hun bestaan en hoe gaat het hen in Amerika?

Bijna allen zonder uitzondering zijn varensgezellen. Meen echter niet, dat hun leven hier zoo onbezorgd en vroolijk is als men wel eens zegt. Het idée van "*easy money making*", verdwijnt al heel spoedig na een paar weken verblijf in Uncle Sam's land.

Een Curaçaoënaar heeft hier vooral met twee moeielijkheden te kampen. Vooreerst zijn kleur en tweedens de Engelsche taal.

Daar zijn nog veel stoomvaartlijnen, die geen kleurlingen voor bemanning hunner schepen willen aannemen, zoodat, niettegenstaande de Curaçaoënaar hier als goede zeelieden bekend staan, het hun toch dikwijls moeielijk valt om werk te vinden. Zij leven hier tamelijk geïsoleerd, zoo dat zij weinig omgang houden met andere vreemdelingen. Men vindt ze bijna altijd in groepjes bij elkaar. Er is hier een *pcolroom* (een soort biljartzaal), die aan een Curaçaoënaar behoort en dan ook uitsluitend door hen bezocht wordt. Zoo zijn er ook twee restaurants, waar men *fonchi coe boonchi* en *soppi di piscar* of andere eigenaardige Curacaosche kost kan bekomen. "*The Latin American*" en "*West Indian Restaurant*" behooren eveneens beiden aan Curacaoënaars.

Op het oogenblik (20 Mei) is de toestand voor hen zeer ongunstig, daar er hier een zeemansstaking is, zoodat er bijgevolg door velen hunner armoede wordt geleden. Ja, als *Shon Fia* niet tegelijk met de Curacaoënaars naar hier was overgekomen, zouden velen zelfs onder den blooten hemel moeten overnachten.

Veel goeds moet ik van hen zeggen. Niettegestaande op Curaçao dikwijls het tegendeel beweerd wordt, leven zij hier, volgens de ondervindeng die ik hier opgedaan heb, volstrekt niet verkwistend en zijn zij immer bereid elkander te helpen.

Onder alle Curacaoënaars heb ik er maar drie gevonden, die Amerikaansch burger geworden zijn. En volgens hun zeggen waren zij hiertoe verplicht om vergunning te verkrijgen een restaurant of slaapstee te openen.

Bijna allen verlangen weer terug naar hun „*dushi Curaçao*, als dáár maar wat meer te verdienen was."

Conferentie Brion.

Door den Heer W. H. HOYER is op Donderdag 26 Mei in het Clubgebouw der St. Jozefs-Gezellen Vereeniging te Pietermaai en Maandag 30 Mei in het gebouw van de *Union di San Hosé* van Otrabanda een lezing gehouden over *Bolivar en Brion*, welke lezing door een talrijk gehoor werd bijgewoond en met alle aandacht aangehoord. Volgens de plannen, die toen gevormd zijn, zal deze lezing hoogstwaarschijnlijk in brochurevorm worden uitgegeven, hetgeen wij van harte hopen.

Onze hartelijke gelukwenschen aan den Heer W. H. HOYER met dit succès.

Inspectie reis.

Dinsdag maakte Z Exc. Gouverneur Helfrich in gezelschap van den ingenieur Molengraaff een inspectiereis door de beneden districten over St. Willebrordo, Sint Kruis, Knip, Westpunt en Barber.

Een oud-bekende.

In Nederland is telegraphisch bericht ontvangen van het plotseling overlijden van den Heer J. H. DE REUS, Consul Generaal te Shanghai (China). De Heer de Reus was de laatste Nederlandschen Gezant te Carácas vóór de afbreking der betrekkingen onder Generaal Castro.

Examens.

Vorige week Zaterdag hebben met gunstig gevolg examen afgelegd de dames J. C. N. LINGSTUYL voor akte Engelsch en L. SIMON voor onderwijzeres 4e klas.

Onze gelukwenschen.

Voetbalsport.

Wegens den grooten afstand kunnen de voetbalclubs van Pietermaai nooit van het terrein *Mundo Nobo* aan de Roode Weg gebruik maken. Daarom hebben zij door middel van *El Boletin Comercial* een petitie gericht tot den Directeur van Openbare Werken, opdat deze hun het nieuwe *Monteverdeplein*, dat zich door ligging en geteldheid daartoe uitstekend leent, voor dit doel zou willen afstaan. Ook ons komt dat verzoek heel billijk voor en wij hopen dat hun wensch in vervulling moge gaan:

Een Gouden Jubilaris.

Woensdag 1 Juni herdacht de Club *de Gezelligheid* het gouden feest van haar stichting. Morgen zal dat feest plechtig gevierd worden.

Die stichting roept een veelbewogen tijdvak in het geheugen terug, waaraan de naam van WILLEM SASSEN JZN, indertijd Procureur Generaal der kolonie, van wien het initiatief uitging van de oprichting der Club *de Gezelligheid*, ten nauwste verbonden is.

Brand.

Maandag avond ten 8 uur werd een begin van brand ontdekt in een bijgebouwtje op het erf van den Heer Herman Leyba, Venezolaansch Consul alhier. Het gebouwtje was met rook en vlammen gevuld. Door de krachtdadige hulp van eenige hulpvaardige buren, Johan P. Haseth en Martilio Pietersz en anderen was men de brand spoedig meester. Gelukkig, want in de onmiddelijke nabijheid bevinden zich twee auto-garages, zoodat het vuur ruim voedsel zou gevonden hebben voor verdere uitbreiding.

Dankbetuiging.

In dank ontvangen een hoogst interessante brochure getiteld: "De Economische Toestand van Suriname in 1920", *verslag uitgebracht door de Vereeniging van Handel en Nijverheid in Suriname.*

Deze Vereeniging bestaat uit de volgende lichamen: *Balata Compagnie Suriname, Curaçaosche Handel Mij.* (voorheen Sträter Esser & Co), *C. Kersten & Co., Nederlandsche Handel Mij., Nederl.-Indische Gas Mij* en *de Surinaamsche Bank.*

Zuinigheid??

In het *Voorloopig Verslag* van de Kol. Raad op de ingediende begrooting voor 1922. komt een opmerking voor op art. *36* en *37* met betrekking tot de *rustende schutterij*: „Men vroeg of er overwegende bezwaren tegen konden bestaan de geheele afdeeling *schutterij* te doen vervallen."

Die beide posten *36* en *37* van de rustende schutterij bedragen te samen fl. 461, waaronder 258 gl. voor den 2en adjudant van den Gouverneur.

Zonder te willen vooruitloopen op de *Memorie van Antwoord* komt het ons voor, dat *juist nu* die opmerking al zeer inopportuun is. Die overwegende bezwaren liggen nog al tamelijk duidelijk voor de hand. Want sinds de verordening op de brandweer het vorige jaar is aangenomen, waarbij zulk een groot aandeel aan de manschappen van de schutterij is toebedeeld, zou het al van zeer slecht beleid getuigen, juist nu die schutterij met een handomdraaien uit de wereld te helpen. En dit des te minder nu op de mannetjes van het *C. Weerbaarheidscorps* heelemaal niet meer te rekenen valt.

Zuinigheid is een schoone deugd en behoort in elk goed geregeld huishouden, ook in het Gouvernementeele, gezonde toepassing te vinden. Maar die bezuinigingswoede moet niet tot een manie overslaan, om alles maar op te ruimen. Zoo loopt men gevaar het kind met het badwater weg te werpen.

Een Interessante uitvinding.

Een interessante uitvinding wordt in het nieuwste nummer van de „Patentwelt" aangekondigd. Het betreft een nieuwe vliegmotor van den ingenieur Julius Hermann Klemt te Dresden Langebrück. De motor is geconstrueerd volgens het nieuwe cellenbeginsel van den Diplom-ingenieur prof. Battz. Wurtszburg. De nieuwe motor is een turbine met cylindervormig cellenlooprad en levert al naar de grootte 0.5 tot 2 H. P. per KG. motorgewicht. Het aantal omwentelingen hangt af van den diameter van het looprad en bedraagt bij een meter van 200 H.P. ongeveer 1800, en bij een machine van 10.000 H.P. 1200 per minuut (?). De uitvinder schrijft over zijn nieuwen motor, dat deze geen afkoeling noodig heeft, daar hij door middel van geperste lucht wordt gedreven. De geperste lucht wordt geleverd door een bijzonder apparaat, waarin vloeibare lucht door een benzine-vlamstraal in gas wordt omgezet. Een nieuw soort maximumdrukventil regelt automatisch de productie van geperste lucht. Voor den nieuwen motor is een volkomen nieuw vliegtuig noodig. Niet als de huidige vliegtuigen met breed uitgebreide vleugels en kwaad brommende motoren, maar gelijk een vogel met naar achter gerichte vleugels en bijna zonder geluid zal het nieuwe vliegtuig in de lucht schieten. Vliegtuigen met een snelheid van 500 K.M. per uur en reuzen verkeersvliegtuigen met een enkelen motor van meer dan 10.000 H.P. en een werkingspheer van duizenden kilometers zijn blijkbaar gemakkelijk mogelijk. De nieuwe vleugelvorm in verband met het zeer diep liggen van het zwaartepunt, heeft bovendien het gevolg, dat bij een motorpanne en een breken van het stuur het vliegtuig niet over den kop slaat, maar ook stuurloos steeds er naar neigt de schuine glijvlucht-positie in te nemen. Men zal moeten afwachten of het blijkt dat de uitvinding praktisch is toe te passen.

Een nieuwe Spijkerrit.

Jhr. W. van Weede, te Amerongon, heeft de Trompenburg uitgedaagd met één der nieuwe zes cylinder 30/40 P. K. Spijker-wagens een rit van twintig à dertigduizend kilometer te ondernemen, dwars door Europa over de moeilijkste wegen tusschen Haparanda en Brindisi of Boekarest en Glasgow.

Deze uitdaging heeft de Mij. Trompenburg te Amsterdam aangenomen. Binnenkort zal een wagen voor het beoogde doel aan jhr. van Weede worden afgeleverd.

Aan de *Koninklijke Nederlandsche Automobiel-Club* zal worden verzocht den wagen te verzegelen en den rit officieel te controleeren.

Deensch Voorbeeld.

In Denemarken heeft de Tweede Kamer (Folkething) een wetsontwerp aangenomen, waarbij de reeds bestaande strafbepaling tegen dronkenschap van auto-bestuurders nog aanmerkelijk verscherpt is.

Vooral op het veroorzaken van ongelukken in staat van dronkenschap zijn, naar gemeld wordt. zeer zware straffen gesteld.

Men verwacht, en niet zonder reden, dat deze bepalingen een goede preventieve werking zullen hebben en het Deensche voorbeeld lijkt inderdaad alleszins navolgenswaard.

Tegen dengene, die in beschonken toestand een auto bestuurt en aldus het leven zijner medemenschen in gevaar brengt, dient met groote gestrengheid te worden opgetreden, ook al richt hij geen ongelukken aan.

Dronkenschap, die de openbare veiligheid rechtstreeks en grovelijk bedreigt, is dubbel en driedubbel strafbaar.

Ook hier geldt — en wel op zeer bizondere wijze — dat voorkomen beter is dan genezen.

Een wedstrijd.

De Heer H. J. COHEN HENRIQUEZ, de leider van de hoedenindustrie, heeft het mooie plan gevormd om een wedstrijd uit te schrijven in het hoedenvlechten. (Zie hierover achterstaande advertentie).

Wij zijn met dat plan zeer ingenomen. Toch vonden wij het jammer, dat de voorwaarden van dezen wedstrijd niet te gelijk zijn gepubliceerd. Hoe meer publiciteit des te beter. Nu zullen velen allicht niet de moeite nemen of kunnen nemen, (men denke maar eens aan de vlechtsters, die in de buitendistricten wonen) om zich in de vlechtschool op Pietermaai van die voorwaarden op de hoogte te stellen. En hoe algemeener die deelneming en belangstelling voor dezen wedstrijd is, des te beter.

Correspondentie.

Wegens plaatsgebrek kon een *Ingezonden* stuk van *een Opmerker* niet meer in dit nummer worden opgenomen.

Gouverneur Helfrich treedt af.

Het Kol. Wkbl. schrijft hierover als volgt:

Op 26 Maart ll. heeft de Gouverneur den Raad van Bestuur en den Kolonialen Raad mededeeling gedaan van zijne ontslagaanvrage. Dit bericht zal velen niet alleen verrassen en bevreemden, maar ook teleurstellen. Wij althans zien met leedwezen Gouverneur Helfrich na nauwelijks tweejarigen ambtstijd heengaan.

Gouverneur Helfrich leek de rechte man op den Willemstadschen troon reeds vóór en ook gedurende den tijd, waarin hij dien bezette. Den goeden roep, die aanstonds na zijne benoeming van hem uitging krachtens zijn Oost-Indische loopbaan heeft hij niet beschaamd. Met de beste voornemens, met enthousiasme reeds de voorbereiding tot zijn bestuurstaak op het Ministerie van Koloniën ter hand genomen hebbende, heeft deze landvoogd met woord en daad getoond in alles het welzijn der kolonie te bedoelen, strikt rechtvaardig op te treden en zijn bestuursbeleid vestigde ook in economisch opzicht den indruk, ondanks der tijden ongunst, de kolonie in den goeden weg te doen gaan.

Over de redenen van dit onverwachte heengaan spreken wij niet, zoolang wij die niet kennen en de Gouverneur zelf heeft die niet meegedeeld. De omstandigheden, waaronder dit aftreden plaats heeft, zullen het der Regeeriug niet gemakkelijker maken een opvolger te vinden, zooals de kolonie noodig heeft en waarop zij recht heeft.

Zuinigheid.

Ook in Suriname is men reeds met bezuiniging begonnen.

En men pakt de zaak daar ter dege van.

De Surinamer zegt dienaangaanden het volgende:

"Zuinigheid is thans het parool bij de recherche; het bewijs?

Voor hem die op het een of ander formulier wat in te vullen heeft, bestaat geen gelegenheid op het kantoor van den Ontvanger; want, hoor en onthoud het, lezer:

Pen noch inkt is beschikbaar voor het publiek.

Rubber-plaveisel.

Het rubber-plaveisel, waarmede men hier en daar te Londen in de buurt van hotels en ziekenhuizen proeven had genomen, is een groot succes gebleken. Het dooft het geluid en is uitstekend bestand tegen zwaar wagenvervoer. Vandaar dat de raad van de borough Southwark nu begonnen is het toe te passen.

Men verwacht, dat het aanleggen van dit plaveisel steeds algemeener zal worden.

Als het maar niet zoo duur was!

Programma, Zondagavond om 7.30 uur Overzijde.

1 Teufels Marsch Suppé 2 Fra Diávolo Ouverture Auber 3 Las Tres De La Mañana Valse (1e uitv.) J. Robledo 4 S. A. R. Fant. (1e uitv.) I. Carryll 5 Ständchen Schubert 6 Fantaisie sur Ernani Verdi 7 Uno De Tantos Danza J. P. Boskaljon 8 Jazz Fox-Trot W. James.

Voor de vele bewijzen van belangstelling ondervonden gedurende de ziekte en bij het overlijden van onze geliefde

Medezuster

Soeur Maria Grata

betuigt ondergeteekende in naam van de Eerw. Zusters oprechten dank.

Curaçao 3 Juni 1921.

Mere Alexia.

KOLONIALE RAAD.

VOORLOOPIG VERSLAG OP DE BEGROOTING VOOR 1922.

ALGEMEENE BESCHOUWINGEN.

(Vervolg van pag. 2.)

Artikelen.

Ad art. 1. De meeste leden waren van meening, dat — zooals door hen reeds bij de algemeene beschouwingen aangestipt — het ambtenaren-personeel, vooral in de hoogere rangen, ingekrompen dient te worden. Men gaat nu de traktementen verbeteren. Uit een financiëel oogpunt is het alleszins gewenscht daaraan een vermindering van het aantal gepaard te doen gaan en tevens de kantooruren eenigszins te verlengen.

Trouwens op de Gouvernements-secretarie is het reeds gebleken, dat men het daar met minder menschen stellen kan dan vroeger. Ofschoon nu berichten doen weten, dat die ambtenaren het op dit kantoor soms, vooral op maildagen, overdruk hebben, lijkt het toch niet onmogelijk ook op andere kantoren dat goede voorbeeld te volgen, waarbij dan natuurlijk meer met den omvang der werkzaamheden rekening te houden ware.

Ad artt. 3 en 12. Deze posten bv. zouden gevoeglijk de onderverdeelingen kunnen missen en zoo zijn er vele.

Ad art. 3b. In verband met de overschrijding van dezen post in 1920 werd gevraagd of er niet wellicht een al te kwistig gebruik van de telegraaf wordt gemaakt.

Ad art. 4. Gevraagd werd of er bevolkingsregisters — dit is, wat men tegenwoordig algemeen onder „bevolkingsregisters" verstaat — worden aangehouden. Vermoed werd van niet, althans niet, waar men veel aan heeft. Zou deze post niet kunnen vervallen?

Ad art. 7. Gaarne zou men van het Bestuur willen vernemen op welke periodieke verhoogingen en verdere voordeelen de kapitein Van der Zee nog aanspraak kan maken en hoeveel alles samengenomen zijn inkomsten ten laste van de Koloniale kas bedragen.

Ad art. 7a. Het had verwondering gebaard, dat aan een der districtmeesters is vergund om buiten zijn district te wonen en zelfs in de stad kantoor te houden, vooral waar nog niet zoolang geleden van Bestuurswege zoo nadrukkelijk is betoogd, dat de Districtmeesters in hun districten moeten wonen.

Ad art. 13. Men vroeg of er, nu het auto- en truckverkeer zoo is toegenomen, nog behoefte bestaat aan dit huisje en of er nog veel gebruik van gemaakt wordt.

Ad. art. 16. Is er aanleiding om het lid van het Hof van Justitie, dat op het maximum-traktement verbonden aan het ambt, benevens een persoonlijke toelage van f 2000 is aangesteld (wat zeer onbillijk is te achten tegenover de vóór hem benoemde leden) ook nog standplaatstoelage toe te kennen?

Bij de behandeling van dit artikel kwam men weder terug op den post uitgetrokken voor den ambtenaar door den Gouverneur bevoegd verklaard het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden waar te nemen, welke post reeds vorig jaar breedvoerig besproken is. Men heeft reeds op ieder eiland een ambtenaar, die de waardigheid van Openbaar Ministerie bekleedt; waarom dan nu weer een voor de Bovenwindsche eilandengroep gezamenlijk?

Eenige leden verklaarden zich beslist tegen dezen post.

Ad art. 20. Gaarne wilde men het een en ander vernemen omtrent de resultaten van het onderwijs onder b van dit artikel bedoeld. Door wien wordt het gegeven, en welke vakken worden er onderwezen?

Ad art. 24. Deze drie ramingen samen te trekken en te voegen tot één artikel samen met art. 25.

Ad artt. 36 en 37. Men vroeg of er overwegende bezwaren tegen konden bestaan de geheele afdeeling „schutterij" te doen vervallen.

Ad art 40a. Men was van meening, dat het geheele instituut van boschwachters kon verdwijnen. Het nut scheen bijzonder problematisch.

Een lid reveleerde, dat de boschwachters op Aruba goede diensten bewijzen.

Ad art. 58. Pastoor Lamers, aan wien het voorschot, waarvoor deze post bedoeld is, is toegekend, is naar men meende te weten, kort daarna verplaatst.

Gevraagd werd wat er van de zaak is geworden; wie nu de gelden beheert en daarvoor aansprakelijk is en of er geregeld opening van zaken wordt gegeven en rekening en verantwoording wordt gedaan.

Ad art. 63b. Dat het koersverlies over 1920 aanzienlijk zou zijn, was wel te voorzien.

Gevraagd werd echter of het verlies niet beduidend minder geweest had kunnen zijn, indien het Bestuur gedurende de periode van den heel lagen stand der koersen, wat strenger had toegekeken op de uitgaven en alle werkzaamheden, die niet uiterst urgent waren, had gestaakt.

Men verzocht ingelicht te worden omtrent de gevolgde politiek van de Curaçaosche Bank. Is deze er wel altijd op gericht geweest het koersverlies voor het Gouvernement zoo gering mogelijk te doen zijn?

Ad art. 74. Men behield zich voor bij de behandeling van het aanhangige onderwijs-ontwerp alsnog op deze materie terug te komen.

Ad artt. 85 en volgende. Verschillende leden meenden, dat nu de tegenwoordige Landbouwkundige den dienst der kolonie verlaat, het moment is aangebroken om den Landbouwkundigen dienst van de Benedenwindsche eilanden op te heffen.

Het bestuur zal — zoo vertrouwden zij — het wel met hen eens zijn, dat met dien dienst geen resultaten zijn bereikt en ook niet — zoolang het klimaat niet verandert — te bereiken vallen.

Ten aanzien van de verleden jaar gevoteerde credieten, voornamelijk tot bevordering van den landbouw en ter verbetering van de veeteelt, meenden die leden, dat daarbij de diensten of voorlichting van een landbouwkundige best gemist kunnen worden. De gouvernements bemoeiing zal zich toch enkel moeten bepalen tot eenig toezicht op de besteding der credieten en het liquideeren van het bestaande, terwijl voor de groote lijnen de Economische Commissie er is.

Ad art. 90. Gevraagd werd of er met de gouvernementsbemoeiïng ten opzichte van den katoenbouw op St. Eustatius wel resultaten behaald zijn, die tot het toepassen van hetzelfde systeem op St. Martin aanmoedigen.

Waren de leden goed ingelicht, dan werkte de Cultuur Maatschappij er gewoonweg met verlies en is het ook anderen daar niet voor den wind gegaan.

Wat bedoelt men, zoo vroegen enkele leden, met het op eenige, door Gezaghebber van Grol overgenomen wissels, geleden koersverlies? Zijn deze wissels met verlies overgenomen of is het verlies veroorzaakt door het in portefeuille houden daarvan?

Ad art. 100. Gevraagd werd of er behoorlijk boekonderzoek heeft plaats gehad omtrent de werkelijke kosten van verpleging.

Ad art. 122a. Hier werd dezelfde vraag gesteld als bij art. 100.

Ad art. 131, Met verwijzing naar hetgeen opgemerkt werd bij de algemeene beschouwingen, werd hier met nadruk herhaald, dat de kolonie een staf van het Departement van Openbare Werken, zooals die is ontworpen in dit artikel, niet kan bekostigen.

Een uitgave van rond f 40,000, — alleen voor het leidend en administratief personeel is, in verband met de werken, die er uit te voeren zijn, onevenredig hoog te noemen.

Inkrimping van het personeel is hier dan ook geboden, vooral voor de naaste toekomst, waarin er geen nieuwe werken van eenige beteekenis zullen zijn uit te voeren.

Ad. art. 137. Men was het eens met het Bestuur, dat, in verband met den financieelen toestand en duurte van werkkrachten en materialen, voorloopig dient afgezien te worden van nieuwe werken, die niet strikt noodzakelijk zijn.

Men wenschte echter op te merken — dit vooral naar aanleiding van de toelichting — dat aan het behoorlijk onderhouden der straten en wegen en der bestaande gebouwen in elk geval de noodige zorg dient te worden besteed.

Dit gewoon onderhoud laat veel te wenschen over. Met geringe kosten zijn de straten in een redelijk goeden staat te houden.

Ad. Raming der middelen en Inkomsten.

B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*

Het heeft verwondering gewekt, dat bij het middel f, Inkomsten van de Curaçaosche Bank, dat 50% minder dan de raming heeft op gebracht, het motief van deze mindere opbrengst niet is gemeld. In verband met de algemeene toelichting op de opbrengst der middelen en inkomsten, waarbij o.m. is gezegd, dat bij belangrijke verschillen met de ramingen, deze verschillen, wanneer zij aan bijzondere met zekerheid vast te stellen motieven zijn toe te schrijven, nader zullen worden toegelicht, meende men, dat zoo ergens, zeer zeker bij dit middel de oorzaken voor de mindere opbrengst met zekerheid zijn vast te stellen. Men vroeg daarom alsnog te worden ingelicht omtrent de omstandigheden, waaraan deze mindere opbrengst moet worden toegeschreven.

BUITENLAND.

Nieuwe boeken van Chesterton.

Voor wie van springend proza houdt en graag een nieuwen kijk op oude of gewone dingen krijgt, is het verheugend, dat G. K. Chesterton weer nieuwe boeken heeft geschreven. Vooral ook katholieken moeten daarop letten, want Chersterton geeft het merkwaardige feit, dat iemand die niet katoliek is, voordurend de Kerk, haar historie en leer verdedigt tegenover onkunde en kortzichtigheid,

Hij schreef thans „The New Jeruzalem" en The Uses of diverstiy". Het laatste is een bundel losse opstellen; naar we in „America"leven, het eerste de beschrijving van een reis met opmerkingen naar het H. Land.

Ook hier weer toont de schrijver zijn waardeering van de Middeleeuwen, zijn beschouwing van het Katholicisme als den sleutel om de historie te verstaan.

Voordurend komt hij terug op de waarheid, ook door kardinaal Newman in 't licht gesteld, dat het katholicisme als wijsgeerig begrip het tegengestelde is van eenzijdigheid. dat de meest uitgebreide veelvormigheid die niets wat goed is uitsluit en toch alles in hoogere eenheid samenbindt, het kenmerk van het ware Geloof moet zijn. Hij toont aan den Islam' hoe doodend het is, als men ééne waarheid slechts op zichzelve beschouwt en vele andere andere uitsluit of verwaarloost,

Vlugge verbinding met New York.

De West van Suriname schrijft. dat er kans bestaat dat Suriname een geregelde driewekelijksche vaart op New York zal krijgen, en wel van de *Clyde Steamship Company*. In deze Mij is de *Raporel Line*, die reeds op Suriname voer, opgenomen. De vaart zal naar Paramaribo veertien dagen duren, slechts twee tusschenstations zullen dan worden aangedaan, Trinidad en Demerara, De terugreis zal wat langer zijn. De vaart zal zoo worden ingericht, dat goederen voor Europa kunnen worden aangenomen voor denzelfden prijs als de booten met rechtstreeksche verbinding met Europa berekenen. Ook zullen de booten van mailkamers voorzien zijn. Een vertegenwoordiger van deze lijn, de heer Kervin, bevindt zich op het oogenblik in de kolonie om gegevens te verzamelen."

Zou Curaçao ook niet in dat vaarplan kunnen opgenomen worden?